

Aika: 26.9.2014, klo 9 – 11

Paikka: Museovirasto, Sturenkatu 2a

Paikalla: Ville Lavikainen, Soile Manninen (sihteeri), Mikko Niemi, Tuija Siimes
(puheenjohtaja) ja Eila Vainikka

Poissa: Cecilia af Forselles, Mervi Nieminen, Jarmo Saarikko, Maria Söderholm ja Pentti
Vattulainen (kommentoi puhelimitse kohtaa 6)

1. Kokouksen avaus

- Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 09.13.

2. Esityslistan hyväksyminen

- Hyväksyttiin esityslista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

- Hyväksyttiin edellisen kokouksen (28.5.2014)
pöytäkirja: http://www.kirjastot.fi/sites/default/files/content/Erik_tvk_28052014_0.pdf

4. Jäsenasiat

- Hyväksyttiin uudeksi jäseneksi Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän Tieteellinen kirjasto. Yhteyshenkilönä toimii Sari Huttunen.
- Asian yhteydessä keskusteltiin voisivatko erilaiset konsortiot (kuten sairaalakirjastojen Helli-konsortio) liittyä yhteisöjäsenenä Erikoiskirjastojen ja tietopalvelujen verkostoon. Aiemmin verkostossa ei ole ollut yhteisöjäseniä. Yhteisöjäsenyys edellyttää muutoksia sääntöihin ja sääntömuutos pitää hyväksyttää vuosikokouksella. Päätettiin, että jokainen kirjasto/tietopalvelu on itsenäinen jäsen jatkossakin, mutta asiasta voidaan keskustella jos on enemmän yhteisöjäsenyydestä kiinnostuneita.

5. Nimitykset

- KDK-ohjausryhmän (Marjut Puominen, Celia) alatyöryhmiin on esitetty:
- KDK-kokonaisarkkitehtuuriryhmä: Tiina Tuomaala, Tilastokeskus/Tilastokirjasto
- KDK-PAS-yhteistyöryhmä: Markku Leino, Celia
- Metatietoryhmä/jaosto: Leena Kammonen-Tanskanen, THL
- Kirjastojen kokonaisarkkitehtuuriryhmä/jaosto: Elisa Paavilainen, SYKE

Hyväksyttiin työryhmänimitykset.

6. Työryhmien kuulumisia

- Kirjastoverkkopalveluiden palvelukyselyyn liittyvä palautetyöpaja järjestettiin 14.8.2014. Palautetyöpajaan erikoiskirjastoista osallistuivat Tuija Siimeksen lisäksi Soile Hakonen (Suomen Pankki), Elisa Paavilainen (SYKE) ja Sari Palén (Tilastokeskus). Palautetyöpajassa hyödynnettiin lautapeliä, jossa erilaisten roolien ja tehtävien kautta tarkasteltiin erikoiskirjastojen vaikuttamista kirjastoverkkopalveluihin. Yhteenvetona työpajasta voidaan todeta, että yksittäisen erikoiskirjaston tulisi vaikuttaa Erikoiskirjastojen neuvoston (EriK) kautta tai olla yhteydessä Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalveluiden yhteyshenkilöihin. Sopimusasioissa kannattaa ottaa suoraan yhteyttä sopimuskumppaneihin. Yhdellä

henkilöllä on vaikea edustaa työryhmissä koko erikoiskirjastojen sektoria, koska hajanaisella ja heterogeenisellä kentällä ei ole selkeätä yhtenäistä suuntaa kuten muilla kirjastosektoreilla. Tämän takia tarvittaisiin suoraa tiedottamista, kaikki ei kulje pelkästään neuvoston kautta. Keskusteltiin myös miten Kansalliskirjasto tuntee sektorimme tarpeet ja miten selkeä Kansalliskirjaston palvelukokonaisuus asiakkaille on. Rahoitusongelma tuli myös esille. Kansalliskirjasto on uudistanut omia viestintäkäytänteitään ja uudet viestintätavat työryhmissä työskentelemisen rinnalla on todettu tehokkaammiksi. Kansalliskirjasto tekee palautetyöpajojen pohjalta kehittämisohjelmat.

- Sisällönkuvailu: Eila Vainikka oli osallistunut 17.9. sisällönkuvailuverkoston kokoukseen. Tarja Turunen (Itä-Suomen yliopiston kirjasto) oli esittelemässä EKI-järjestelmää, jonka avulla tehdään aineiston sisällönkuvailun lisäksi muita toimintoja (mm. hankintaa). Verkostoryhmällä on omat sivut, jonne päivitetään myös kokousmuistiot: <http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/verkotot/sisallonkuvailuverkotot.html>
- Kirjastojärjetelmät (UKJ ja PrettyLib): Eila Vainikka oli osallistunut PrettyBit ja Melinda/UKJ -kokoukseen, jonka muita osallistujia olivat Pauli Porkka (PrettyBit), Ari Rouvari (Kansalliskirjasto) ja Ulla Ikäheimo (Kansalliskirjasto). Taustana kokoonkutsumiselle oli UKJ-ohjausryhmässä keväällä esitetty huoli Prettyn Marc21-yhteensopivuudesta, mikä on edellytyksenä Melinda-luetteloinnille. Melindaan kuulumisen taas on edellytys UKJ-mukaantuloon. Eila on osallistunut myös KATVE-työryhmän (Kansalliskirjaston verkkostandardityöryhmä) kokoukseen 23.9., jossa tämä asia esiteltiin myös. Teknistä estettä PrettyLib-kirjastojen liittymisellä Melindaan ei ole, mutta PrettyLibin tallennuspohjaa täytyy kehittää, että se vastaisi MARC21-formaattia. Asiaa selvitetään ja siitä järjestetään tiedotustilaisuus ja palvelukysely erikoiskirjastoille. Toivottiin myös, että Kansalliskirjasto tekisi hinnoittelumallin Melindaan liittymisen kustannuksista. Lisätietoa KATVE-työryhmästä ja kokousten pöytäkirjat luettavissa KATVE-wikistä: <https://wiki.helsinki.fi/display/Katve/Katve>
- Työryhmäkokouksista saatujen tietojen mukaan UKJ nyky muodossaan on jäädytetty, mutta tarkoituksena on jatkaa kirjastojärjestelmän suunnittelua. UKJ-ohjausryhmän toimikausi päättyy 31.12.2014. Erialaisten vaihtoehtoisten kirjastojärjestelmien esittelyä on tulossa loka-marraskuun aikana, esityksiä tulossa myös Kirjastoverkkopäivillä. Tarkemmat päivämäärät löytyvät mm. Kansalliskirjaston Missä mennään tiedotteesta: <https://www.kiwi.fi/display/mm/3-2014#id-3-2014-ukj>
- Tuija Siimes on osallistumassa sektorien puheenjohtajien tapaamiseen. Keskustelua on ollut sektorille suunnatusta tiedotustilaisuudesta UKJ:hin liittyen. Suunnittelupäällikkö Minna-Liisa Kivinen (Kansalliskirjasto) on ehdottanut tiedotustilaisuuden järjestämistä myöhemmin, koska tilanne elää koko ajan, mutta sen pitäisi selvitä loka-marraskuun aikana. Ehdotettiin tiedotustilaisuuden järjestämistä vuosikokouksen yhteyteen (ap tai ip).

7. Lausuntoasiat

- FinElib valmistautuu vuoden 2016 Elsevier-neuvotteluihin ja sektoreilta on pyydetty näkemyksiä tätä varten. Erikoiskirjastojen kommentin laativat Tuula Hämäläinen

(VTT), Minna Liikala (THL) ja Elisa Paavilainen (SYKE). Kommentissa puututtiin mm. e-aineistojen ja kustantajien hinnoitteluun, joka on edelleen noususuuntainen. Hinnoittelumalleissa on myös toivomisen varaa. Tutkimuslaitosten rahoitustilanne on heikentynyt ja OA-julkaiseminen lisääntyy, joten tulevaisuudessa maksullisten e-aineistojen hankinta voi vähentyä.

- Helsingin yliopiston kirjasto teki epävirallisen kyselyn OA-julkaisemisen tilanteesta ja kysely välitettiin myös tutkimuslaitosten kirjastoille. Tuloksia luettavissa HY:n wikistä: <https://wiki.helsinki.fi/display/oasituation/Open+access+situation+in+Finland+2014+and+earlier#>

8. Kirjastonjohtajien neuvottelupäivät Oulussa 9.–10.10.2014

- Teemat: muuttuva kirjastotyö, sektorin kuulumiset ja näkymät, Erikoiskirjastojen yhteistyömuodot sekä alan osaamistarpeet / koulutus. Ilmoittautuneita erikoiskirjastojen työpajaan tullut viidestä kirjastosta/tietopalvelusta, mutta paikan päällä osallistujia tulee luultavasti lisää. KINEssä tarkoituksena alustaa strategiatyötä: <http://www.kirjastot.fi/fi/erik/strategia>
- <http://kine2014.wordpress.com/>

9. Muut asiat

- Evästettiin kokouksiin osallistuvia keskustelemalla erikoiskirjastojen muutoksessa ja tulevaisuudesta.

10. Muita tulevia tapahtumia

- Eila Vainikka ja Mikko Niemi ovat osallistuneet yhteiskuntatieteellisten kirjastojen kokoontumiseen. Kirjastot järjestävät yhdessä 10.10. klo 12.30–15.30 eduskunnan Kansalaisinfossa tilaisuuden, jossa esitellään kirjastojen toimintaa. Lisätietoja: <http://lib.eduskunta.fi/Resource.phx/pubman/templates/2.htm?id=1715>
- Kirjastojensektoreiden yhteinen seminaari kirjastopalvelujen vaikuttavuudesta ja kustannuslaskennasta pidetään keskiviikkona 29.10. klo 10 - 15 Helsingin kaupunginkirjaston auditoriossa (os. Kellosilta 9, Pasila). Ilmoittautuminen (22.10. mennessä) ja ohjelma: <http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/tapahtumat/1408431266447.html>
- Kirjastoverkkopalveluiden sektoreiden puheenjohtajille
- Erikoiskirjastojen ja tietopalvelujen verkoston vuosikokous: keskusteltiin mahdollisesta paikasta, päivä päätetään myöhemmin. Kirjastoverkkopalveluiden sektoritilaisuus/tiedotustilaisuus vuosikokouksen yhteydessä.

11. Seuraava kokous

- Puheenjohtaja lähettää kyselyn Doodlella.

12. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11